

18.10.2013

Jakelussa mainituille

TARKASTUS PÄIVÄKOTI VEIJARISSA
13-01837

Tarkastuksen aihe ja taustatietoja

Ympäristökeskus teki päiväkotia Veijarissa (osoitteessa Köysikuja 8 A, 00210 Helsinki) ympäristöterveydenhuollon terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisen tarkastuksen.

Asuinkerrostalon ensimmäisessä kerroksessa sijaitseva päiväkotia hyväksyttiin käyttöön ympäristövalvontapäällikön toimesta 10.8.2001 (203 §). Päiväkodissa oli hyväksymishetkellä yhtäaikaista enintään 32 lasta. Huoneiston kokonaispinta-ala oli 393 m². Päiväkodissa oli kotialueet kahdelle lapsiryhmälle (Vekarat ja Vintiöt). Ryhmillä oli omat nukkuma-/lepohuoneet, leikki- ja ruokailuhuoneet sekä eteis- ja wc-tilat. Muita tiloja olivat esikouluhuone, Paja (askarteluhuone), toimistotila, inva-wc, henkilökunnan sosiaalityilat, siivousväline- ja tekstiilihuoltotila sekä keittiö.

Tarkastus Aika 1.10.2013 klo 13.00 – 14.40
Läsnä Pia Mansikkaviita, päiväkodin johtaja, varhaiskasvatusvirasto
Anne Leppänen, Palmia
Mari Mänty, Palmia
Riitta Lahtinen, ympäristötarkastaja, ympäristökeskus
päiväkodin henkilökuntaa sekä lapsia

Tarkastuksen laajuus

- toiminnan ja tilojen arviointi hyväksymispäätökseen verrattuna
- sisäilman laadun aistinvarainen arviointi sekä lämpötilan ja suhteellisen kosteuden mittaukset
- ilmanvaihdon toimivuuden arviointi, mm. hiilidioksidipitoisuuden ja poistoilmavirtojen mittaukset Vekaroiden nukkumahuoneessa sekä esikouluhuoneessa
- rakenteiden ja pintojen kunnon arviointi mm. pintakosteusmittaukset (Paja/ikkunaseinä ja lattia, Vintiöiden lepo- ja leikkihuone/ikkunaseinät, molempien ryhmien eteis-, pesu- ja ryhmätilat/lattia)

18.10.2013

- tilojen varustelun, säilytystilojen riittävyyden ja terveydellisten olojen arviointi (ml. siivousvälinetilat, yleinen siisteys ja järjestys sekä hygieenisuus)
- valaistuksen ja valoisuuden riittävyyden sekä akustisten ominaisuuksien ja meluhaittojen aistinvarainen arviointi.

Mittalaitteet

Gann Hydrotest LG1 –rakennekosteusmittari (11)
Rotronic CP11 –sisäilmastomittari (3)
TSI LCA301 –ilmavirtamittari (1)

Tarkastuksessa todettu

Nykytilanne verrattuna hyväksymispäätökseen

Hyväksymispäätökseen nähden enimmäislapsimäärä oli noussut 32:sta 40 lapseen. Muutoin toiminta, pinta-ala ja huonetilat olivat päätöksen mukaiset. Toiminnanharjoittaja ei ollut tehnyt terveydensuojelulain mukaista ilmoitusta lapsimäärän olennaisesta muutoksesta ympäristökeskukseen.

Sisäilman laatu, ilmanvaihto, lämpöolot

Ympäristökeskuksen ohjeistuksen mukaisesti päiväkodissa oli vältetty ikkunatuuletusta ja pidetty huonetilojen väliovet kiinni ennen tarkastusta. Sisäilma oli aistinvaraisesti arvioituna tavanomaista.

Kiinteistössä oli koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Poistoilmanvaihto oli Palmian henkilökunnan ilmoituksen mukaan tarkastus-
hetkellä tehostettuna. Sisäilman laatua ja poistoilmavirtauksia mitattiin lasten leikkiessä esikouluhuoneessa sekä päiväunien aikana Vekaroiden nukkumahuoneessa (tulokset esitetty taulukossa 1).

Huone	Poisto- ilmavirta l/s	Lämpö- tila °C	Suhteel- linen kosteus %	Co ₂ -pi- toisuus ppm	Henkilö- määrä *	Enim- mäis- henkilö- määrä **
Nukkuma- huone	85	23	24	750	17	21
Esikoulu- huone	43	23	23	780	6	11

Taulukko 1. Lämpötilan, suhteellisen kosteuden, hiilidioksidipitoisuuden ja poistoilmavirtojen hetkellisten mittausten tulokset. * Henkilömäärä huonetilassa hiilidioksidipitoisuuden mittaushetkellä (sis. mittaajan). ** Toiminnanharjoittajan ilmoittama enimmäishenkilömäärä huonetilassa (sis. lapset ja henkilökunnan).

18.10.2013

Vekaroiden nukkumahuoneen ja Vintiöiden lepo- ja leikkihuoneen lattia tuntui aistinvaraisesti arvioituna viileältä erkkerirakenteen kohdalla. Henkilökunnan mukaan lattiat olivat olleet kylmät laajemminkin edellisessä talvena. Tarkastuksella huonetilojen pintalämpötiloja ei kuitenkaan mitattu eikä lämpöoloja voitu arvioida vuodenajasta johtuen.

Rakenteiden ja pintojen kunto

Tuuletusikkunoiden puisten ikkunakarmien sisäosissa oli paikoin värimuutosta/lakkauksen kulumista alanurkissa. Aistinvaraisesti havainnoiden ikkunanraoista ei todettu ilmapuotoa sisälle. Henkilökunnan ilmoituksen mukaan toisessa märkäeteisessä oli tullut ulko-oven alta/kautta lunta sisäpuolelle, mikä oli jäätynyt lattialle. Aistinvaraisessa tarkastelussa oven alaosasta todettiin viileä ilmavirtaus ulkoa sisälle päin ja lattiamateriaali/sauma oli huonossa kunnossa oven edessä.

Muutoin päiväkodin rakenteet olivat pinnoiltaan asianmukaisessa kunnossa eikä rakenteiden pintakosteusmittauksissa todettu poikkeavia kosteusarvoja havainnoiduilla kohdin.

Tilojen järjestys, puhtaanapito ja hygienia

Siivousväline- ja tekstiilihuoltotilassa sekä varastotiloissa (mm. liinavaatevarasto) säilytettiin tavaraa lattiatasossa. Kaappien päällä oli tavaroita (mm. sosiaalitulassa). Pyykinpesuaine säilytettiin lukitsemattomassa tilassa lasten ulottuvilla.

Wc-tilojen käsienpesupisteiden varustus oli asianmukainen. Ruokailutilan vesipisteessä oli kuitenkin yhteiskäytössä kankainen käsipyyhe.

Valaistus ja akustiikka

Esikouluhuoneen valaistus oli heikko. Päiväkodin johtaja ilmoitti tarkastuksella, että valaistusta parannetaan lisävalaisimilla. Akustiikassa ei todettu puutteita.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Päiväkodin toiminnassa oli tehty olennaisia muutoksia hyväksymispäätökseen verrattuna: enimmäislapsimäärä oli noussut 25 %:lla. Tarkastuksella tiloissa ei ollut ilmoitettua enimmäishenkilömäärää. Sisäilman laatu oli aistinvaraisesti arvioituna ja hiilidioksidimittausten perusteella asianmukainen. Tilakohtaisten henkilömäärien ollessa suuremmat kuin huoneiston hyväksymishetkellä, on mahdollista, ettei ilmanlaatu aina täytä sille asetettuja vaatimuksia. Sisäilman hiilidioksidipitoisuutta 1200

18.10.2013

ppm voidaan pitää tyydyttävänä ja sen ollessa yli 1500 ppm ilmanvaihto on riittämätön.

Päivähoitotilojen ilmanvaihdon tulisi täyttää tilakohtaisen ulkoilmavirta-vaatimuksen 6 l/s/hlö. Tarkastuksella tehtyjen suuntaa-antavien ilma-määrämittausten perusteella ilmanvaihto ei ollut riittävä ilmoitetuille tila-kohtaisille enimmäishenkilömäärille; nukkumahuoneen ilmanvaihdon perusteella tilassa voisi oleskella yhtäaikaisesti enintään 14 henkilöä ja esikouluhuoneessa vastaavasti seitsemän henkilöä. Poistoilmamäärien tulee olla enimmäishenkilömääriä (ml. henkilökunta) vastaavat. Lisäksi koneellisen ilmanvaihdon osalta tulee varmistaa, että se on jatkuvasti käynnissä ja riittävällä teholla koko päiväkodin aukioloajan.

Märkäeteisessä ilmavirtaus (ja talvella mahdollinen kosteuden pääsy) sisälle tulee estää. Ikkunakarmien tilannetta on syytä seurata ja varmistaa karneissa havaitun poikkeaman syy. Mahdollinen märkäeteisen lattiarakenteen/pinnan jäätyminen ja muissa tiloissa ikkunakarmien kastuminen voivat vaurioittaa rakenteita ja pintoja, mikä puolestaan voi johtaa terveyshaittaan. Tarkastuksella rakenteiden kunnon tarkastamisessa käytettävän pintakosteusmittarin perusteella ei voida luotettavasti osoittaa tarkkoja ja todellisia materiaalien kosteuden arvoja. Vaikka tarkastuksella ei todettu poikkeavia kosteusarvoja rakenteissa, tulee huomioida, että havainnointi on ollut melko suppeaa (vain osa tiloista ja vain tiettyjä, paikoin pistemäisiä kohtia).

Mikäli henkilökunnan mainitsemaa lattioiden kylmyyshaittaa esiintyy jatkossa, tulee asian johdosta olla ensisijaisesti yhteydessä isännöitsijään. Tarvittaessa myös ympäristökeskus voi arvioida lämpöoloja tarkastuksiin ja vetoisuus-/kylmyysmittauksiin kylmänä vuodenaikana.

Päiväkodin käytössä olevat tavarat tulee säilyttää asianmukaisesti niille varatuissa tiloissa. Kaappien päällykset tulisi pitää jatkuvasti tyhjinä tavarosta, jotta yläpölyjen säännöllinen siivous on mahdollista. Lasten turvallisuuden parantamiseksi pyykinpesukemikaalit tulee säilyttää asianmukaisesti lasten ulottumattomissa. Hygienian parantamiseksi kankainen käsipyyhe tulee vaihtaa kertakäyttöisiin paperipyyhkeisiin, mikäli pyyhettä käyttää useampi kuin yksi henkilö.

Terveyshaitta ja selvityspyyntö

Päiväkodin ilmanvaihtomitoitus todettiin alustavien mittausten perusteella puutteelliseksi enimmäishenkilömäärään nähden. Mahdollisen terveyshaitan arvioimiseksi ilmanvaihdon riittävyys tulee selvittää. Tiloissa todettiin myös muita vaurioita ja epäkohtia (ilmavuoto märkäeteisessä, ikkunakarmien värimuutokset sekä tavaroiden ja kemikaalien säilytys),

18.10.2013

joiden johdosta on suositeltavaa ryhtyä toimenpiteisiin ja/tai tarkempiin selvityksiin.

Ympäristökeskus pyytää kirjallista selvitystä tehtävistä toimenpiteistä ja niiden aikataulusta 15.11.2013 mennessä. Selvitys toimitetaan osoitteeseen: Ympäristökeskus, Ympäristövalvontayksikkö, PL 500, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI. Käyntiosoite on Viikinkaari 2a, 00790 Helsinki.

Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus

Päiväkodissa on tehty hyväksymispäätökseen nähden olennaisia muutoksia, joiden johdosta toiminnanharjoittajan tulee ensi tilassa tehdä ympäristökeskukselle terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Ilmoituslomakkeet ovat saatavissa ympäristökeskuksen internetsivuilta (www.hel.fi/ymk -> Lomakkeet -> Terveydensuojelulain mukaiset lomakkeet -> Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus -> Päälomake ja Liitelomake 3).

Ilmoituksen liitteeksi tulee toimittaa pohjapiirustukset kaikista päiväkodin käytössä olevista tiloista ja selvitys ilmanvaihdon asianmukaisuudesta muuttuneeseen henkilömäärään nähden (ilmanvaihtopiirustus, tulo- ja poistoilmamäärien mittauspöytäkirja sekä tiedot ilmanvaihdon käynti- ja tehostusajoista). Pohjapiirustukseen pyydetään merkitsemään ryhmien kotialueet ja tilojen enimmäiskäyttämäärät. Ilmoitus lähetetään osoitteeseen Helsingin kaupunki, Kirjaamo, Ympäristökeskus, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI.

Maksut Terveydensuojelulain (763/1994) 50 §:n nojalla kunta perii toiminnanharjoittajalta (varhaiskasvatusvirasto) kunnan hyväksymän taksan mukaisen maksun kunnan valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista. Ympäristölautakunnan vahvistaman ja 1.7.2013 voimaan tulleen ympäristöterveydenhuollon taksan perusteella tarkastuksesta peritään 420,00 euron maksu.

Sovelletut ohjeet

Terveydensuojelulaki 1 §, 6 §, 13 §, 26 §, 27 §, 50 §
Terveydensuojeluasetus 4 §, 15 §, 17 §
Asumisterveysohje (Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2003:1)
Ohjeita päivähoitotilojen suunnitteluun (Ympäristökeskus 2013)

Lisätietoja antaa ympäristötarkastaja Riitta Lahtinen, puhelin 310 31599, sähköposti riitta.lahtinen@hel.fi.

18.10.2013

YMPÄRISTÖVALVONTAYKSIKKÖ

Toni Lyyski
vs. johtava ympäristötarkastaja

Riitta Lahtinen
ympäristötarkastaja

JAKELU

Päiväkoti Veijari / päiväkodin johtaja Pia Mansikkaviita
PL 21913
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Varhaiskasvatusvirasto / varhaiskasvatusalueen päällikkö Marica Schulman
PL 9000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Heka-Kantakaupunki Oy / isännöitsijä Esko Koistinen
Junailijankuja 3
00520 Helsinki

Kiinteistövirasto / tilakeskuksen päällikkö Arto Hiltunen
PL 2213
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

TIEDOKSI*

Päiväkoti Veijari, Pia Mansikkaviita, pia.mansikkaviita@hel.fi

Varhaiskasvatusvirasto, Marica Schulman, marica.schulman@hel.fi

Varhaiskasvatusvirasto, Jari Mäenmaa, jari.maenmaa@hel.fi

Heka-Kantakaupunki Oy, Esko Koistinen, esko.koistinen@hekaoy.fi

Kiinteistövirasto/tilakeskus, Pentti Vauhkonen, pentti.vauhkonen@hel.fi

Rakennusvalvontavirasto, PL 2300, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

*Asiakirja toimitetaan sähköpostitse ilman liitteitä niille tiedoksi saaville, joiden nimen perässä on sähköpostiosoite. Asiakirja voidaan pyynnöstä toimittaa myös paperisena liitteineen.